

REGULI GENERALE DE CONSTRUIRE ȘI ÎNREGISTRARE

A FORMELOR AUTORIZATE

Punctele de acces autorizate pentru nume de persoane trebuie să se stabilească conform regulilor ce urmează.

I. Principii generale (conform RDA)

a) Informațiile/datele care reflectă atributele/caracteristicile unei persoane ar trebui să permită utilizatorului să:

- ✓ **găsească** persoanele care corespund criteriilor de căutare ale utilizatorului;
- ✓ **identifice** persoana reprezentată prin acele atribute/caracteristici (astfel, se confirmă că persoana reprezentată prin acele atribute este cea pe care a căutat-o utilizatorul sau se distinge dintre două ori mai multe persoane cu același nume sau cu nume similare);
- ✓ **înțeleagă relația** dintre numele utilizat pentru a reprezenta persoana și alt nume prin care acea persoană este cunoscută (de exemplu, o formă în altă limbă a numelui persoanei);
- ✓ **înțeleagă de ce** un anumit nume a fost înregistrat ca nume preferat sau ca variantă a numelui.

b) Informațiile/datele care reprezintă o persoană ar trebui să servească la **diferențierea** unei persoane de altă persoană.

c) **Reprezentare** - Numele sau forma numelui desemnat/-ă ca nume preferat pentru o persoană ar trebui să fie:

- ✓ numele sau forma numelui cel mai adesea întâlnită pe resursele asociate cu persoana;
- ✓ sau numele sau forma numelui cea mai acceptată în limba și scrierea preferată de agenția care creează datele;
- ✓ alte nume sau forme ale numelui care apar pe resursele asociate cu persoana ori

în sursele de referință sau pe care le-ar putea căuta utilizatorul ar trebui să fie înregistrate ca variante ale numelui.

Notă

Numele autorizat/preferat pentru o persoană este un element obligatoriu; variantele numelor de persoane sunt facultative.

d) *Limba preferată*

- ✓ Numele sau forma numelui desemnat/-ă ca **nume preferat** pentru o persoană ar trebui să fie numele sau forma numelui întâlnit/-ă pe resursele asociate cu persoana ***în limba originală și scrierea conținutului.***
- ✓ Totuși, *dacă limba originală și scrierea nu sunt cele preferate de agenția care creează înregistrarea de autoritate, numele preferat sau forma numelui preferat ar trebui să fie într-una din limbile existente pe resursele asociate cu persoana ori în sursele de referință, în limba și scrierea preferată de agenție.*

Recomandare:

- ✓ **Numele sau forma numelui desemnat/-ă ca nume preferat pentru o persoană ar trebui să fie numele sau forma numelui întâlnit/-ă pe resursele asociate cu persoana *în limba originală.***

Notă

Atunci când scrierea nu este cu caractere latine se aplică transliterarea sau transcrierea, după caz.

Se înregistrează forma transliterată a numelui, fie ca un substitut al acestuia, fie ca variantă.

Precizare

Numele românești de persoane din Republica Moldova se vor transcrie.

- e) Acea parte a numelui utilizată ca element de intrare în înregistrarea numelui preferat ar trebui să reflecte convențiile utilizate în țara și limba cea mai apropiată de persoana pentru care se creează înregistrarea de autoritate.

Cu alte cuvinte trebuie să se respecte regulile naționale din Anexa F/Names of persons.

Vezi: [ȚĂRI ȘI GRUPURI LINGVISTICE](#)

II. Elemente minime necesare pentru o înregistrare de autoritate a unui nume de persoană

- ✓ Elementele absolut necesare atunci când se înregistrează *informațiile/datele care identifică o persoană* sunt:
 - Numele preferat al persoanei;
 - Titlul persoanei;
 - Date asociate cu persoana;
 - Altă desemnare asociată cu persoana;
 - Profesia sau ocupația (pentru o persoană al cărui nume este format dintr-o expresie sau o denumire care nu conduce la ideea de persoană);
 - Domeniul de activitate al persoanei (pentru o persoană al cărui nume este format dintr-o expresie sau o denumire care nu conduce la ideea de persoană);
 - Identificatorul pentru persoană.

- ✓ În cazul numelor preferate de persoane, care sunt aceleași sau similare cu alte nume de persoane se adaugă elemente de identificare suplimentare pentru a le diferenția. Aceste elemente pot fi integrate punctului de acces sau pot fi înregistrate ca elemente separate.

Astfel de elemente pot fi:

- Forma completă a numelui persoanei;
- Profesia sau ocupația;
- Domeniul de activitate al persoanei.

Dacă asemenea elemente de diferențiere nu pot fi descoperite, numele respectiv se declară un *nume nediferențiat*.

Notă

Adăugarea unor elemente suplimentare este conformă cu politica agenției care creează înregistrările de autoritate sau rămâne la latitudinea catalogatorului/administratorului fișierului de autoritate.

III. Reguli generale pentru înregistrarea numelor

1. Numere exprimate ca numerale sau cu cuvinte

Atunci când se înregistrează un nume, care conține numere exprimate ca numerale ori cu cuvinte, acele numere se înregistrează în forma în care apar pe sursa de informare.

Exemple:

3rei Sud Est

Eve 6

Nine Inch Nails

50 Cent

Vivian One Feather

Thirteenth Avenue Presbyterian Church

11th Hour Band

2. Accente și alte semne diacritice

Accentele și alte semne diacritice care apar într-un nume se înregistrează așa cum apar pe sursa de informare. Acestea se adaugă în cazul în care au fost omise în sursa de unde se preiau.

Exemple:

Paul Bénichou

Mickaël Parienté

Hàn Mắc Tư

Jun'ichiro Tanizaki

Jacques Lefèvre d'Étaples

Éliphas Lévi

3. Cratime

Se păstrează cratimele atunci când sunt utilizate în nume.

Exemple:

Ion Budai-Deleanu
Matilda Cugler-Poni
Zoe Dumitrescu-Buşulenga
Sergiu Al-George
Jean-Paul Sartre
Eric-Emmanuel Schmitt
Jacques-Bénigne Bossuet

În cazul numelor transliterate, se includ cratime dacă sunt prescrise în sistemul de transliterare utilizat.

4. Spațierea inițialelor și acronimelor

Nume de persoane sau familii

În cazul numelor de persoane:

- a) se lasă un spațiu după punctul ce urmează inițialei, care reprezintă un nume de familie sau un prenume și numele inițial sau ulterior;
- b) dacă numele este constituit în întregime sau în principal din litere separate, se lasă un spațiu între litere (indiferent dacă acestea sunt sau nu urmate de punct);
- c) dacă numele conține inițiale sau abrevieri care fac parte dintr-un titlu sau un termen de adresare, se lasă un spațiu între inițială sau abreviere și inițiala ori abrevierea următoare, numărul sau cuvântul următor.

Exemple:

Traian T. Coșovei
T. S. Khasis
I. A. Bassarabescu
Pr. Arsenie Boca
Pr. Savatie Baștovoii
G. M. Zamfirescu
Rowling, J. K.

Franco G. S., José Fernándo
A. Hafiz Anshary A. Z.
A. E. I. O. U.
Dr. X
Mrs. R. F. D.
Flamanville, Mme de
DJ Q
DJ I. C. O. N.

6. Abrevieri

Pentru nume de *persoane*: se utilizează acele abrevieri care constituie parte integrantă a numelui, dacă persoana folosește abrevierea.

Exemple

Fry, Benjamin **St.** James
Hugh, of **St.** Victor
De **Ste.** Croix, Philip
Monicault, **Mlle**

7. Puncte de acces autorizate pentru persoane

Baza punctului de acces autorizat se constituie din numele preferat al persoanei.

Dacă două sau mai multe persoane au același nume sau nume similare, pentru diferențiere se adaugă un element ori mai multe elemente, precum: o dată, un nume de loc sau alți termeni distinctivi.

Dacă niciun element suplimentar nu poate diferenția acele nume, atunci sunt declarate nume nediferențiate până la rezolvarea conflictului.

8. Variante ale punctelor de acces pentru persoane

Când se construiește o variantă a punctului de acces pentru persoană se utilizează ca bază a punctului de acces o variantă a numelui de persoană.

Dacă se consideră necesar pentru identificarea punctului de acces, se adaugă unele elemente, aplicând regulile referitoare la adăugări la nume de persoane.

9. Surse de informare

Orice sursă.

10. Notele catalogatorului

Dacă se consideră necesare, se pot face următoarele tipuri de note:

- a) note care indică regulile aplicate în crearea punctului de acces autorizat;
- b) note care justifică alegerea numelui preferat, forma punctului de acces etc.;
- c) note care limitează utilizarea punctului de acces;
- d) note care diferențiază numele similare ale persoanelor;
- e) orice alte note care pot ajuta catalogatorul care utilizează sau revizuieste punctul de acces autorizat pentru persoană ori creează un punct de acces autorizat pentru o persoană în relație cu punctul de acces autorizat creat.

Material documentat de

**Grup de lucru ABR – „Ghid național de catalogare și aplicare a formatului
Unimarc în bibliotecile din România”**